

Маркіян Шашкевич на сторінках галицьких періодичних видань

(на матеріалах фонду відділу україніки:
"Другъ", "Записки НТШ", "Зоря", "Литературный сборник "Галицко-русской Матицы",
"Народне слово", "Неділя", "Нива", "Нова зоря", "Правда")

Маркіян Шашкевич – це людина, яка зрозуміла значення і красу народного слова, що на живому прикладі показувала, як словом можна висловити найвищі і найкращі почуття. Це той, хто першим випустив у світ книжку, написану чистою мовою, – це творець "Русалки Дністрової" і автор першої руської "Читанки" для потреб дітвори.

Рідна мова наймиліша,
Мова Маркіяна:
Славись нею по вік-віки,
Україно кохана!
о. Дамаскин Попович, ЧСВВ

1. **[Барвінський Б.]**. Підєм духа по Маркіяновім съвятї / (Б. Б.) // Народне слово : ілюстрована, популярно-просьвітна, політична й літературна часопись. – Львів, 1911. – Р. IV, 9 падолиста (чис. 583–4). – С. 11–12.
Маркіянове свято розворушило маси українського народу, вказало на необхідність єднання та впровадження ідей Шашкевича у життя.
2. **[Белей І.]**. Перенесенє тлінних останків Маркіяна Шашкевича / Ів. Б-ей // Зоря : ілюстроване літературно-наукове письмо для родин / під ред. Василя Лукича. – У Львові, 1893. – Р. 14, ч. 17. – С. 341. – Портр. М. Шашкевича : с. 325.
3. **Боцян О.** Памяти Маркіяна Руслана Шашкевича : ювілейна проповідь / др. О. Боцян // Нива : часопись посвячена справам церковним і суспільним. – Львів, 1911. – Р. VIII, ч. 21. – С. 644–655.
Про життя і літературну діяльність М. Шашкевича.
4. **В-л-х.** Маркіянові съвята в краю / В-л-х // Народне слово : ілюстрована, популярно-просьвітна, політична й літературна часопись. – Львів, 1911. – Р. IV, 12 груд. (чис. 598). – С. 7–8.
Відбулися свята в честь Шашкевича на Жовківщині та Бобреччині. У церкві відбулося богослужіння, панахида і величавий похід головними вулицями, а також святковий концерт.
5. **Вахнянинъ Н.** З манускрипту Маркіяна Шашкевича / Н. Вахнянинъ // Зоря : письмо літературно-наукове для рускихъ родин / подъ ред. Ом. Партыцкого. – Во Львовѣ, 1882. – Р. 3, ч. 10. – С. 152–153.
Манускрипти: "Истории початковъ козачины Запороской", "О Запорожцяхъ и ихъ Сѣчи"; манускрипт поетичного перекладу поемату "Слово о полку Игоря".
6. [Великі роковини : памяти Маркіяна Шашкевича : (в 10-літні роковини Його уродин)] // Народне слово : ілюстрована, популярно-просьвітна, політична й літературна часопись. – Львів, 1911. – Р. IV, 4 падолиста (чис. 583). – С. 1–9.
Декілька статей, присвячених життю і діяльності М. Шашкевича, про свята, які проходили у Львові на його роковини.
7. **Возняк М.** В пошукуваню за портретом Маркіяна Шашкевича / М. Возняк // Неділя : літературно-науковий тижневник / ред. Ярослав Весоловський. – Львів, 1911. – Р. I, ч. 33. – С. 7. – На тит. арк. річника 1912 р.
8. **Возняк М.** Дві дрібнички до характеристики Марк. Шашкевича / подав М. Возняк // Записки НТШ : наукова часопись / під ред. Михайла Грушевського. – [Львів], 1911. – Т. CV, кн. V. – С. 165–168. – Miscellanea.
9. **Возняк М.** До історії альманахів М. Шашкевича / М. Возняк // Неділя : літературно-науковий тижневник / ред. Ярослав Весоловський. – Львів, 1912. – Р. II, ч. 13. – С. 5.
До історії альманахів : "Зоря" та "Русалка Дністрова".
10. **Возняк М.** З фольклорних занять Маркіяна Шашкевича / подав М. Возняк // Записки НТШ : наукова часопись / під ред. Михайла Грушевського. – [Львів], 1912. – Т. 109, кн. 3. – С. 140–155.

11. **Возняк М.** Погляд на культурно-літературні зносини галицької України та російської в I. пол. XIX. в. / М. Возняк // Неділя : літературно-науковий тижневник / ред. Ярослав Весоловський. – Львів, 1911. – Р. I, ч. 43–44. – С. 3–10. – В столітє уродин Маркіяна Шашкевича 1811–1911.
12. **Возняк М.** Слідами Маркіяна / М. Возняк // Неділя : літературно-науковий тижневник / ред. Ярослав Весоловський. – Львів, 1911. – Р. I, ч. 45. – С. 4–5.
Про літературну діяльність М. Шашкевича та оборону народної мови і правопису.
13. Воспоминаніє о Маркіанъ Шашкевичъ и Иванъ Вагилевичъ / изъ записокъ Якова Ѳ. Головацкаго // Литературный сборник “Галицко-русской Матицы” / подъ ред. Богдана А. Дѣдицкого. – Во Львовѣ, 1885. – Вып. 1. – С. 10–36. – Матеріали къ Истории Галицко-русской словесности, сообщаемыи Богданомъ А. Дѣдицкимъ.
14. **[Дольницький А.]**. Вступна бесѣда, выголошена на музыкально-декляматорскѣмъ вечерѣ во Львовѣ въ 33. рокѣвшину смерти Маркіяна Шашкевича дня 12 (24) червня 1876 / Антон Дольницький // Другъ : письмо літературне / подъ ред. Олексы Зафѣвского, Николы Дольницкаго и Андрѣя Павлиша. – Львовѣ, 1876. – Р. III, ч. 11. – С. 186–189. – Автора зазначено у змісті річника.
15. **Думка П.** В честь і в память Маркіяна Шашкевича – першого Вістунa нашої долі : (посвячують світлій Ёго памяти члени читальні в Купчинцях в роковини смерти) / Павло Думка // Правда : місячник політики, науки і письменства / вид. і ред. Антін Березинський. – У Львові, 1892. – Т. XIII, вип. XXXIX. – С. 360–363.
16. Згадка літературна : [пам'яті Маркіяна Шашкевича] // Зоря : письмо літературно-наукове для рускихъ родин / подъ ред. Ом. Партыцкого. – Во Львовѣ, 1880. – Р. 1, ч. 1. – С. 5–6; ч. 2. – С. 23–24.
17. **Кокорудзь И.** Маркіян Шашкевичъ и народнѣ пѣсни / Илля Кокорудзь // Зоря : письмо літературно-наукове для рускихъ родинъ / подъ ред. Григорія Цеглинського. – У Львовѣ, 1887. – Р. 8, ч. 21–22. – С. 359–361.
18. **[Кось М.]**. Въ память Маркіяна Шашкевича : (одчить М. Коса на вечерницяхъ русской гимназіи дня 18. (30) цвѣтня) / нап. М. Кось // Зоря : письмо літературно-наукове для рускихъ родин / подъ ред. Ом. Партыцкого. – Во Львовѣ, 1882. – Р. 3, ч. 9. – С. 136–137.
19. **Коцовскій В.** Маркіянъ Шашкевичъ : (кѣлька словъ о его значеню. Читано въ Хоростковѣ, пѣдчасъ вандрѣвки академ. молодѣжи 1885р.) / Володимиръ Коцовскій // Зоря : письмо літературно-наукове для рускихъ родинъ / подъ ред. Д-ра Ом. Калитовского. – У Львовѣ, 1886. – Р. 7, ч. 1. – С. 16–17 ; ч. 2. – С. 33–35 ; ч. 3. – С. 51–52 ; ч. 4. – С. 66–68 ; ч. 5. – С. 80–81 ; ч. 6. – С. 101–102 ; ч. 7. – С. 115–117 ; ч. 8. – С. 131–132 ; ч. 9. – С. 152–154 ; ч. 11. – С. 191–192 ; ч. 13–14. – С. 239–242 ; ч. 15–16. – С. 267–269. – Замятки до исторіи нарѣдродженя Русинѣвъ въ Галичинѣ.
20. **Коцовскій В.** Шашкевичъ, Головацкій и Вагилевичъ / частина зъ розправы Вол. Коцовского // Зоря : письмо літературно-наукове для рускихъ родинъ. – Львовѣ, 1884. – Р. V, ч. 12. – С. 94–96.
21. **Коцовскій В.** Памяти Маркіяна Шашкевича : (читано на засѣданю секціи фѣльольогічної) / В. Коцовскій // Записки НТШ / впорядк. Олександр Барвіньскій. – У Львові, 1894. – Т. 3. – С. 25–35. – Незабутній памяти воскресителя Галицкої Руси Маркіяна Шашкевича (з нагоди 50 літних роковин его смерти і перенесеня его мощий з Новосілок Ліських на кладовище личаківське у Львові).
22. **[Левицький В.]**. Рідня Шашкевича. Памятник і стипендія М. Шашкевича. Лист Маркіяна Шашкевича / Д-тар // Зоря : ілюстроване літературно-наукове письмо для родин / під ред. Василя Лукича. – У Львові, 1893. – Р. 14, ч. 21. – С. 442. – (Записки , вістки і замятки).
23. **Лучаківський К.** Desiderata Marciana / др. К. Лучаківський // Неділя : літературно-науковий тижневник / ред. Ярослав Весоловський. – Львів, 1911. – Р. I, ч. 43–44. – С. 15–16.
24. Маркіянове свято // Нова зоря. – Львів, 1926. – Р. I, 1 серп. (чис. 29) . – С. 8. – (Новини).
Про всенародні з'їзди, які відбувалися в с. Підлиссі на білій горі в честь М. Шашкевича.
25. Маркіянове сьвято : [пятьдесятьлітні роковини смерти Маркіяна Шашкевича] // Правда : місячник політики, науки і письменства / вид. і ред. Антін Березинський. – У Львові, 1893. – Т. XIX, вип. LVII. – С. 637–650.

26. Маркіянове сьвято : [у столітні роковини з дня народження Шашкевича] // Народне слово : ілюстрована, політична й літературна часопись. – Львів, 1911. – Р. IV, 18 лип. (чис. 535). – С. 2–3. – Підп. : Іван Кивелюк, за просьвітні організації, Др. Євген Олесницький, за економічні організації, Др. Кость Левицький, за політичні організації, Вол. Шухевич, за музичні організації, о. Теодозій Лежогубський, провідник комітету, Іван Савицький, секретар.
27. Маркіянові торжества у Львові // Народне слово : ілюстрована, політична й літературна часопись. – Львів, 1911. – Р. IV, 9 падолиста (чис. 583–4). – С. 3–9.
Про Маркіянове сьвято у Львові та посвячення Е. Митрополитом пропам'ятної таблиці: "Памяти Марк. Шашкевича поета, подвижника, вістника відродження австрійської Руси".
28. **Миколаєвич Я.** Де житєписи Маркіяна Шашкевича / Як. Миколаєвич // Зоря : ілюстроване літературно-наукове письмо для родин / під ред. Василя Лукича. – У Львові, 1892. – Р. 13, ч. 22. – С. 438. – (Записки, вістки і замітки).
29. Народний дар для Маркіяна // Народне слово : ілюстрована, політична й літературна часопись. – Львів, 1911. – Р. IV, 5 груд. (чис. 595). – С. 7–8.
Звернення до всіх галицьких українців про збір коштів на пам'ятник Маркіянові Шашкевичу на Білій Горі у с. Підлисю.
30. **[О. Л-й].** Маркіян Шашкевич / О. Л-й // Зоря : ілюстроване літературно-наукове письмо для родин / під ред. Василя Лукича. – У Львові, 1893. – Р. 14, ч. 20. – С. 403.
М. Шашкевич та наше літературне і національне відродження.
31. **Огоновскій О.** Маркіянь Шашкевичъ : єго жите и литературна дѣяльність / Омелянь Огоновскій // Зоря : письмо литературно-наукове для рускихъ родинъ / під ред. Григорія Цеглиньского. – У Львовѣ, 1887. – Р. 8, ч. 21–22. – С. 341–351.
32. **[Огоновський О.]**. Маркіяна Шашкевича : жизнь и літературна діяльність / проф. Д-р Омелян Огоновський // Правда : письмо літературно-політичне / под ред. Дра Олександра Огоновського. – Львів, 1872. – С. 157–163. – Річъ Проф. Дра Омеляна Огоновського виголошена на декламаторському вечері, даному заходом т-ва "Просвіта" в пам'ять поета дня 7. лат. Липця с. р.
33. Памяті М. Шашкевича і А. Метлинського : вступні статті // Правда : місячник політики, науки і письменства / видавець і ред. Іван Стронський. – Львів, 1889. – Т. III, вип. IX. – С. 180–182. – Назву статті подано в змісті річника.
34. Переносини М. Шашкевича на кладовище личаківське у Львові // Правда : місячник політики, науки і письменства / вид. і ред. Антін Березинський. – У Львові, 1893. – Т. XIX, вип. LVII. – С. 529–531. – Назва статті зазначена у змісті річника.
До 50-их роковин смерті М. Шашкевича.
35. Поклик на складання жертв на викуп землі на "Маркіяновій Горі" // Нова Зоря. – Львів, 1926. – Р. 1, 5 верес. (чис. 34). – С. 6. – Підпис : Редакція.
36. Поклін праці // Нива : часопис присвячений церковним і суспільним справам. – Львів, 1933. – Р. XXVIII, ч. 1. – С. 1–3. – Підпис : Редакція.
Про святкування 40-літнього ювілею Маркіяна Шашкевича і його праці.
37. Промова Високопреосвященного Митрополита Є. Е. ґр. Андрея Шептицького, виголошена в столітні роковини уродин Маркіяна Шашкевича для 5 / XI. 1911. над могилою поета // Нива : часопись посвячена справам церковним і суспільним. – Львів, 1911. – Р. VIII, ч. 22. – С. 689–692.
38. Промова д-ра Євгена Олесницького : виголошена на великім концерті в честь Маркіяна Шашкевича дня 6. падолиста у Львові // Народне слово : ілюстрована, політична й літературна часопись. – Львів, 1911. – Р. IV, 9 падолиста (чис. 583–4). – С. 9–10.
39. Споминка про Маркіяна Шашкевича : в 54-ті роковини єго смерті (з ілюстрицією панахиди в Новосілках) // Правда : ілюстроване письмо для руского народу / під ред. Антона Березинського і Стефана Кульчицького. – У Львові, 1897. – Р. XXII, ч. 23. – С. 357–362 ; ч. 24. – С. 372–380.
40. **Созанський І.** До ґенези творчости М. Шашкевича / Ів. Созанський // Записки НТШ / під ред. Михайла Грушевського. – Львів, 1906. – Т. LXXIII, кн.V. – С. 164–165.

41. Столітні роковини уродин Маркіяна Шашкевича : [виголошена в Коломиї на святочних поминках 6. XI. 1911] // Проповіди : додаток до "Ниви". – Львів, 1928. – Ч. 8–9. – С. 131–135.
42. **Тершаковець М.** До житєписи Маркіяна Шашкевича / написав Михайло Тершаковець // Записки НТШ / під ред. Михайла Грушевського. – Львів, 1911. – Т. CV, кн. V. – С. 92–115 ; т. CVI, кн. VI. – С. 77–134.
43. **Тершаковець М.** Короледворська рукопись в перекладі Маркіяна Шашкевича : (текст з поясненнями і замітками автора) / подав Михайло Тершаковець // Записки НТШ / під ред. Михайла Грушевського. – Львів, 1905. – Т. LXVIII, кн. VI. – С. 1–43.
44. **Тершаковець М.** Причинки до житєпису Маркіяна Шашкевича та дещо із його письменської спадщини / подав Михайло Тершаковець // Записки НТШ / під ред. Михайла Грушевського. – У Львові, 1904. – Т. LVIII, кн. II. – С. 1–48.
45. Маркіян Шашкевич : (річ пр. Верхратского в 30. роковини смерти М. Шашкевича) // Правда : письмо літературно-політичне / під ред. Дра. Олександра Огоновского. – У Львові, 1873. – Р. VI, ч. 11. – С. 392–399 ; ч. 12. – С. 424–430.
Про його життя і діяльність.
46. **Щурат [В.]**. Метрика уродження Маркіяна Шашкевича / подав д-р Щурат // Неділя : літературно-науковий тижневик / ред Ярослав Весоловський. – Львів, 1911. – Р. I, ч. 43–44. – С. 16. – Розділ : записки.
47. **Щурат В.** Оригінальний текст першої друкованої поезії Маркіяна Шашкевича / д-р В. Щурат // Неділя : літературно-науковий тижневик / ред Ярослав Весоловський. – Львів, 1911. – Р. I, ч. 43–44. – С. 2–3.
Перша друкована поезія М. Шашкевича була т. зв. "Ода", написана на 67 уродини цісаря Франца I (12. 02. 1835 р.).

*Упорядн.: К. Костишина, О. Герєга
Ред.: І. Карпин*